

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201495
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8521201495.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, C. XXXX/XX, XXX XX B. D., zastúpený: JUDr. Stanislav Lampart, advokát, so sídlom Námestie sv. Mikuláša 29, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 42420202, proti žalovanému: DAILY Profit, s.r.o., so sídlom Sovietskych hrdinov 165, 089 01 Svidník, IČO: 36 711 446, zastúpenému: JUDr. Ladislav Scholcz, advokát, so sídlom Krmanova 16, 040 01 Košice – mestská časť Staré Mesto, IČO: 51028603, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaniach žalobcu aj žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 5C/69/2021-221 zo dňa 25.2.2025, takto jednohlasne

rozhodol:

Odmieťa odvolanie žalovaného proti výroku I.

Vo zvyšku potvrdzuje uznesenie súdu prvej inštancie.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Súd v y s l o v u j e , že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby žalobcom n i e j e dôvodný.
II. Súd konanie z a s t a v u j e .
III. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal na tunajšom súde dňa 10.11.2021 žalobu, ktorou žiadal, aby súd určil, že žalobca je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti parc. E. F. XXXX/XX o výmere 3.080 m² a parc. č. XXXX/XX o výmere 99 m², eventuálne, aby určil, že žalobca je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti: parc. E. F. XXXX/XX o výmere 2.881 m² a parc. č. KN-C č. XXXX/XX o výmere 305 m², zapísaných v LV č. XXXX pre k. ú. B. D.. Žaloba smerovala proti žalovanému - spoločnosti GSL - SK, s.r.o., ktorá bola v čase podania žaloby zapísaná ako vlastníka sporných nehnuteľností. Žalobca zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu trovy konania.

3. Tunajší súd rozsudkom č. k. 5C/69/2021-69 zo dňa 13.3.2023 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 10Co/25/2023-85 zo dňa 29.6.2023 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Na pojednávaní dňa 3.6.2024 žalobca konštatoval, že dnešného dňa sa dozvedel, že došlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti, voči ktorej žiada určiť vlastnícke právo, preto navrhol, aby súd pripustil zmenu

účastníkov konania tak, aby na miesto žalovaného nastúpil nový žalovaný - vlastník nehnuteľností, a to spoločnosť DAILY Profit, s.r.o. Súd uznesením č. k. 5C/69/2021-105 zo dňa 12.8.2024 pripustil zmenu na strane žalovaného v zmysle návrhu žalobcu.

5. Súd prvej inštancie zaslal novému žalovanému žalobu spolu s prílohami, ako aj s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe. Žalovaný podal vyjadrenie k žalobe, v ktorom poukázal hlavne na skutočnosť, že žalovaný nadobudol nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom žaloby, na základe Zmluvy o predaji podniku zo dňa 8.3.2023 od predávajúceho GSL - Co s.r.o. v konkurze, zastúpeného správcom konkurznej podstaty I & R KONKURZY a REŠTRUKTURALIZÁCIE, k.s. a predávajúceho GSL - SK, s.r.o. Žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a zaviazal žalobcu k náhrade trov konania v prospech žalovaného.

6. Žalobca dňa 13.1.2025 doručil súdu podanie označené ako „Späťvzatie žaloby, návrh na zastavenie konania a zrušenie pojednávania“. Uviedol v ňom, že vzhľadom na skutočnosť, že pôvodne dôvodne podaná žaloba, po zmene pasívne legitimovaného žalovaného, je t.č. v stave, že žaloba zrejme nebude úspešná, berie návrh na začatie konania zo dňa 10.11.2021 v celom rozsahu späť a navrhuje súdu, aby konanie zastavil. Vzhľadom na procesnú situáciu celého sporu, keď ku podstatnej zmene došlo až počas konania, navrhuje súdu, aby podľa ustanovení § 256, § 257 CSP, nakoľko sú dané okolnosti hodné osobitného zreteľa, keď v čase podania žaloby bola táto zrejme dôvodná a navyše ku späťvzatiu žaloby dochádza až po tom, čo žalovaný nadobudol vlastníctvo nehnuteľnosti po začatí konania, toto späťvzatie nie je svojvoľné a neopodstatnené a žalobca tento stav nezavinil, aby stranám konania náhradu trov nepriznal.

7. Žalovaný podaním zo dňa 21.1.2025 oznámil súdu, že so späťvzatím žaloby nesúhlasí, a ani s návrhom žalobcu na rozhodnutie o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 256 a § 257 CSP. Poukázal na to, že medzi stranami sporu prebiehali mimosúdne jednaní, ktoré mali viesť ku uzatvoreniu mimosúdnej dohody. Účelom dohody malo byť mimosúdne urovanie sporu v súčasnosti, ako aj zabezpečiť, aby sa do budúcnosti podobný spor neopakoval, čo bolo cieľom bodu 5., článku II. navrhovanej mimosúdnej dohody. Žalobca sa rozhodol návrh dohody nepodpísať, nakoľko v bode 5., v článku II. bolo uvedené, že: „Účastník č. 1 a/alebo jeho právni nástupcovia si nebude (nebudú) v budúcnosti uplatňovať voči Účastníkovi 2 a/alebo jeho právnym nástupcom akékoľvek nároky priamo alebo nepriamo súvisiace s kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 7.11.2013“. Žalovaný má za to, že táto skutočnosť napĺňa podmienku vážneho dôvodu na nesúhlas so späťvzatím žaloby. Meritórne rozhodnutie usporiada právne vzťahy nielen medzi účastníkmi konania, ale aj ich právnymi nástupcami, čo je žiadateľný výstup, keďže sa tým predídne množstvu súdnych sporov. Záverom uviedol, že spor v tejto veci bol vyvolaný nedôvodne, a pokiaľ by konajúci súd rozhodol o zastavení konania, mal by to byť žalobca, ktorý by mal niesť zodpovednosť za vzniknuté trovy žalovaného. Bol to žalobca, ktorý zastavenie konania zastavil, pretože vzal späť od počiatku zjavne nedôvodnú žalobu. Zároveň je nutné poukázať na to, že v tomto spore neexistujú žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nemal žalobca niesť zodpovednosť za trovy vzniknuté na strane žalovaného.

8. Aplikujúc ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 257 všetko CSP súd prvej inštancie uzavrel, že v predmetnej veci vzal súd na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu, povahu uplatňovaného nároku a hodnotil možné dôsledky na zastavenie konania z hľadiska právneho a faktického vzťahu medzi účastníkmi, ako aj dopad na postavenie účastníkov, posudzoval, či dôvody uvádzané žalovaným sú tak závažného charakteru, že by boli spôsobilé pre rozhodnutie o nepripustení späťvzatia žaloby a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný žiaden vážny dôvod na strane žalovaného, majúci právny, morálny, etický, ekonomický či iný závažný charakter, spôsobilý na takéto rozhodnutie, t. j. nepripustenie späťvzatia žaloby žalobcom.

9. Skutočnosť, že žalobca odmietol podpísať žalovaným pripravenú dohodu o urovaní, samu o sebe nepovažuje súd prvej inštancie za vážny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné nepripustiť späťvzatie žaloby a v pokračovať v konaní. Za situácie, keď sám žalobca, po zmene pasívne legitimovaného subjektu - žalovaného, dospel k názoru, že jeho žaloba zrejme nebude úspešná, a preto ako „pán sporu“ využil svoje dispozičné právo a z uvedeného dôvodu vzal podanú žalobu v celom rozsahu späť, nemožno od neho požadovať, aby v tomto konaní, sám proti svojej vôli, pokračoval. Je pravdou, že žalovaný môže vysloviť nesúhlas so späťvzatím žaloby, avšak musí ísť o dôvody tak závažné, že opodstatňujú pokračovanie v spore a meritórne rozhodnutie proti vôli žalobcu. Načrtnuté dôvody

prichádzajú do úvahy napr. v sporoch o ochranu osobnostných práv alebo v sporoch o ochranu proti nekalej súťaži, kde môže mať prípadný zamietavý rozsudok pre žalovaného osobitný význam. V danom prípade zastavením konania v predmetnej veci sa nezasiahne do práv a právom chránených záujmov žalovaného, zastavením konania sa nijako nezmení jeho právne postavenie a ani jeho vlastníctvo k hore označeným nehnuteľnostiam.

10. Súd prvej inštancie preto posúdil dôvody žalovaného, ktoré označil za vážne, ako dôvody, ktoré nie sú spôsobilé zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov žalovaného, a teda nie sú spôsobilé pre rozhodnutie o nepripustení späťvzatia žaloby. S poukazom na uvedené vyslovil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nie je dôvodný (výrok I.) a konanie zastavil (výrok II.).

11. Následne aplikujúc ust. § 256 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 okresný súd vzhľadom na uvedené, majúci za to, že k zastaveniu tohto konania došlo zavinením žalobcu, priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Zároveň súd pre úplnosť dodáva, že v prejednávanej veci nezohľadil žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, na podklade ktorého by bolo možné na prejednávanú vec aplikovať zákonné ustanovenie § 257 CSP a žalovanému, ktorý

12. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie obe strany konania.

13. Žalobca napadol odvolaním III. výrok uznesenia, ktorým bol zaviazaný k náhradu trov konania, keď mal za to, že v čase podania bola žaloba plne dôvodná a opodstatnená, pričom žaloba bola zamietnutá čisto z procesného hľadiska, keď podľa prvostupňového súdu vo veci mala byť žalovaná aj GLS – Co s.r.o., pričom krajský súd napadnutý rozsudok zrušil z dôvodu, že účastníkom tohto konania, t. j. pasívne legitimovaným, mal byť iba súčasný vlastníik nehnuteľnosti, čím potvrdil názor žalobcu, že súd mal žalobe vyhovieť. Po zrušení rozsudku nastala úplne iná nová situácia oproti situácii pri podaní žaloby, a to, že súčasný žalovaný získal predmetné nehnuteľnosti v rámci konkurzného konania. Za toho stavu bolo zrejmé, že žaloba nebude úspešná, a teda jediným možným riešením bolo jej späťvzatie. S poukazom na uvedené žalobca mal za to, že tento dôvod zakladá možnú aplikáciu ust. § 257 CSP ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania.

14. Žalobca v rámci odvolacieho návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

15. Žalovaný svojím odvolaním napadol uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými vyslovil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nie je dôvodný, ako aj vo výroku o zastavení konania (I., II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie), keď uviedol, že skutočnosť, že žalobca odmietol podpísať dohodu o urovaní, ktorú pripravil žalovaný, je len čiastočným dôvodom, pre ktorý žalovaný nesúhlasil so späťvzatím žaloby. Podstatným podľa žalovaného je z akého dôvodu nedošlo k podpísaniu dohody o urovaní zo strany žalobcu, keď súčasťou tejto dohody bolo to, že žalobca si nebude proti žalovanému, alebo jeho právny nástupcom, uplatňovať akékoľvek nároky priamo alebo nepriamo súvisiace s kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 7.11.2013, ktorou previedol žalobca vlastnícke právo k pozemkom na GSL – Co s.r.o., IČO: 43 999 239. Cieľom uvedeného bodu bolo zabrániť ďalším súdnym sporom, ktoré by súviseli s kúpnu zmluvou zo dňa 7.11.2013 do budúcnosti. Dotknutý bod mal podľa žalovaného suplovať meritorný výrok súdu, nakoľko výrok, ktorým sa súdne konanie zastavuje, nie je výrokom meritorným, ale procesným, a teda nevylučujúcim možnosť podať v budúcnosti ďalšiu žalobu súvisiacu s kúpnu zmluvou zo dňa 7.11.2013.

16. Žalobcom citovaný dôvod, pre ktorý berie žalobu späť, je podľa žalovaného vzhľadom ku skutkovému stavu veci nepravdivý. Zmena v osobe žalovaného nemala vôbec žiadny vplyv na postavenie žalobcu v konaní a ani na výsledok sporu. Faktom je, že žalobca podal žalobu, ktorá bola už od samého počiatku nedôvodná. Späťvzatím žaloby, a teda snahou ukončiť spor procesným a nie meritorným rozhodnutím, sledoval žalobca to, aby mal v budúcnosti otvorenú cestu podať žalobu v tej istej veci. Pokiaľ by tomu tak nebolo, podpísal by podľa žalovaného žalobca návrh dohody.

17. Žalovaný mal za to, že uvedenie bodu 5 článku II do návrhu dohody o urovaní bolo z jeho strany logické a sledujúce urovanie sporu nielen v súčasnosti, ale aj vylúčenie rovnakého sporu do budúcnosti. Dosiahnutie právnej istoty, ako jedného zo základných atribútov právneho štátu, je cieľom meritorného

rozhodnutia súdu, pričom o dosiahnutie právnej istoty sa snažil aj žalovaný uvedením tohto znenia dohody o urovnaní.

18. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že uviedol relevantný a závažný dôvod, pre ktorý nesúhlasil so späťvzatím žaloby. Práva a právom chránené záujmy žalovaného sú v dôsledku napadnutého rozhodnutia ohrozené, keďže procesným rozhodnutím ostáva cesta pre podanie žaloby v tej istej veci otvorená.

19. Na základe uvedeného preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného opätovne zdôraznil, že žaloba bola plne dôvodná, najmä s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto veci, pričom po zrušení rozsudku odvolacím súdom nastala úplne iná nová situácia. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že týmto sporom zaťažil žalovaného a následne bol vytvorený stav právnej neistoty. Za podstatnú považoval skutočnosť, že žaloba bola podaná dôvodne proti inému subjektu, a nie voči teraz žalovanému, čo je podľa žalobcu podstatný rozdiel.

21. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že žalobca nezobral žalobu hneď potom, ako tieto nehnuteľnosti nadobudol žalovaný v konkurznom konaní, ale až s odstupom cca 5 mesiacov, potom ako spísal otázky na správcu konkurznej podstaty.

22. Žalobca v následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na všetkých svojich vyjadreniach uvedených v odvolacom konaní.

23. Odvolací súd, skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, skúmal v rámci podmienok odvolacieho konania jeho prípustnosť.

24. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

25. Rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od výsledku zistenia, ku ktorému dospeje po preskúmaní napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd môže rozhodnúť o odvolaní tak, že ho odmietne, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, zmení alebo zruší. Bez toho, aby odvolací súd skúmal obsah napadnutého rozhodnutia, odvolanie odmietne, ak bolo podané oneskorene, bolo podané neoprávnenou osobou, smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné odvolanie alebo nemá náležitosti podľa § 363 CSP, ak pre vady odvolania nie je možné v odvolacom konaní pokračovať. Ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému prípustné nie je, odvolací súd takéto odvolanie odmietne. Výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým vyslovil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby žalobcom nie je dôvodný, ktorý bol napadnutý odvolaním žalovaného, nie je uvedený medzi uzneseniami, pre ktoré je odvolanie prípustné (§ 357 CSP). Odvolanie je prípustné proti uzneseniu prvej inštancie, ak to zákon pripúšťa, teda proti uzneseniam, ktoré sú taxatívne vymenované a ust. § 357 CSP. Proti iným rozhodnutiam odvolanie prípustné nie je, a nie je prípustné ani proti odôvodneniu rozhodnutia.

26. Vzhľadom k tomu, že proti rozhodnutiu, ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nie je dôvodný, nie je odvolanie prípustné, odvolací súd odvolanie žalovaného v tejto časti (výroku I.) uznesenie súdu prvej inštancie odmietol, pretože v tejto časti rozhodnutia zákon odvolanie pripúšťa.

27. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania prejednal odvolanie žalobcu aj žalovaného proti zvyšným dvom výrokom napadnutého uznesenia (výrok II., III.) a zistil, že tieto odvolania nie sú dôvodné.

28. Krajský súd ako súd odvolací vo vzťahu k prejednávanej právnej veci uvádza, že s ohľadom na skutočnosť späťvzatia žaloby žalobcom a s ohľadom na vyslovený nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby bola predmetom rozhodovania v rámci vyvolaného odvolacieho konania otázka, či na strane žalovaného sú dané také vážne dôvody, pre ktoré by bolo na mieste späťvzatie žaloby žalobcom nepripustiť a vo veci rozhodnúť meritórne tak, ako to požadoval žalovaný. Krajský súd vo vzťahu k

tejto otázke považuje za prioritné zdôraznenie základného princípu, ktorým je ovládané sporové civilné konanie, ktorým je princíp dispozičný. Vychádzajúc zo zásady „autor dominus litis“, t. j. žalobca je pánom sporu, je na žalobcovi či bude spor začatý a či bude tiež ukončený. Konkrétne sa dispozičný princíp prejavuje primárne v práve realizovať tzv. dispozičné úkony, ktorými je nakladanie s konaním, resp. jeho predmetom. Niektoré z týchto úkonov sú v dispozícii všetkých strán konania, niektoré môžu realizovať iba strany v určitom procesnom postavení. Späťvzatie žaloby je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako strany v konaní s postavením tzv. „dominus litis“ (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania.

29. Úprava civilného procesu v zákonom ust. § 146 ods. 1 CSP umožňuje, aby žalobca aj po rozhodnutí súdu prvej inštancie zobral žalobu späť. Zároveň však táto úprava umožňuje, aby v prípade, ak má protistrana preto vážne dôvody nebolo späťvzatie žaloby súdom pripustené. Zákon pre nesúhlas, ktorý mal byť podkladom pre rozhodnutie o neúčinnosti späťvzatia žaloby súdom vyžaduje, aby bol podložený vážnymi dôvodmi, pričom nestanovuje čo možno za vážne dôvody na strane žalovaného, pre ktoré súd späťvzatie nepripustí považovať. S prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu a na povahu uplatneného nároku je preto potrebné vždy zvážiť či nesúhlas so späťvzatím žaloby je založený na právnom alebo inom, napr. morálnom, procesne ekonomickom a pod. záujme žalovanej strany, ktorý je spôsobilý odôvodniť požiadavku aby o žalobe bolo meritórne rozhodnuté napriek prejavenej nedostatku vôle žalobcu pokračovať v spore (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Odo/995/2004). V sporovom konaní je tento záujem z pravidla daný, ak ide o konanie, ktoré mohlo byť začaté aj na návrh žalovaného a ktorého výsledkom je rozhodnutie majúce povahu tzv. iudicium duplex alebo vtedy, ak má meritórne rozhodnutie význam pre právne postavenie žalovaného (obdobne rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/275/2005). O spory označované ako iudicium duplex sa jedná v prípade konaní, v ktorých účastníci na oboch stranách majú tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného, a v ktorých súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, pretože spôsob vysporiadania vyplýva priamo zo zákona (napr. konanie o vyporiadenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo konanie o zrušenie a vyporiadenie podielového spoluvlastníctva). Za vážne dôvody na strane žalovaného možno vo všeobecnosti označiť dôvody významné pre prejednanie veci, ktoré musia byť vecné, musia sa týkať podstaty sporu a viesť k záveru o dôležitosti rozhodnutia vo veci samej pre právne postavenie žalovaného.

30. V prejednávanej prípadе žalovaný svoj nesúhlas odôvodňoval snahe predísť ďalším súdnym sporom, keď žalobca nepristúpil na jeho znenie urovnania veci. K uvedenému odvolací súd okrem argumentácie, ktorú uviedol súd prvej inštancie uvádza, že žalobca sa pôvodne proti právnomu predchodcovi žalovaného a následne aj proti žalovanému po pripustení zmeny na strane žalovaného, domáhal určenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s tým, že žalobu zobral v celom rozsahu späť. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ by sa žalobca domnieval, že mu svedčí vlastnícke právo, zotrval by na svojom návrhu. Nakoľko však zobral žalobu späť, je zrejmé, že žalobca sa už nemieni domáhať určenia svojho vlastníckeho práva, lebo inak by svoj návrh na túto určovaciu žalobu nezobral späť. Pokiaľ sa teda žalobca nemieni domáhať žalobou určenia svojho vlastníckeho práva, môže sa domáhať v prípade ak má za to, že žalovaný vstúpil do práv a povinností svojho predchodcu z nárokov vyplývajúcich z kúpnej zmluvy zo dňa 10.10.2013, a to nárokov na plnenie z dôvodu porušenia tejto zmluvy zo strany právneho predchodcu žalovaného. V tomto smere však k ochrane žalovaného nemôže slúžiť to, že súd by vo veci tejto určovacej žaloby meritórne rozhodol, lebo takéto meritórne rozhodnutie by nevylučovalo do budúcnosti podanie žaloby na plnenie (určovacia žaloba nie je res iudicata proti žalobe o plnenie). Opačne to však neplatí, keď právoplatný rozsudok na plnenie z hľadiska identity predmetu konania tvorí prekážku rozhodnutej veci pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo je alebo nie je, nakoľko vychádza z toho istého skutkového základu. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. augusta 2012, sp. zn. 5 Cdo 115/2012)

31. Takejto ochrane právnej istoty slúžia iné inštitúty, napríklad inštitút premlčania nároku, ktorý pri žalobe na plnenie na rozdiel od určovacej žaloby prichádza do úvahy, pričom, ak by bola táto žaloba z dôvodu premlčania nároku žalobcu zamietnutá, musel by žalobca na úkor žalovaného znášať sankciu v podobe platenia trov konania žalovaného.

32. Pokiaľ žalovaný argumentoval nepravdivým dôvodom žalobcu pre späťvzatie žaloby, resp., že tento dôvod bol iný ako uviedol žalobca vo svojom späťvzatí, k uvedenej odvolací súd uvádza, že je úplne irelevantný dôvod prečo žalobca zobral žalobu späť, keď žalobca ako dominus litis (pán sporu) môže

zobrať žalobu späť aj bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu s tým, že v takom prípade zaviniť zastavenie konania a musí hradiť trovy konania žalovanému.

33. Následná opätovná argumentácia žalovaného právnou istotou v prípade, ak žalobca nepristúpil na jeho návrh dohody o urovnaní, nijako neobstojí, lebo ak by si odvolací súd osvojil tento argument právnej istoty, v takom prípade by vždy pokiaľ v spore nedošlo k mimosúdnej dohode o urovnaní, musel vo veci súd meritórne rozhodnúť a to aj napriek späťvzatiu žaloby.

34. S poukazom na uvedené je preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým konania zastavil vecne správne.

35. Žalobca vo svojom odvolaní proti výroku súdu prvej inštancie, ktorým ho zaviazal k náhrade trov konania žalovaného, argumentoval opodstatnenosťou svojej žaloby, čiže po zrušení rozsudku nastala úplne iná nová situácia, a to, že súčasný žalovaný získa predmetné nehnuteľnosti v rámci konkurzného konania. Za tohto stavu podľa žalobcu bolo zrejmé, že žaloba nebude úspešná, a teda jediným možným riešením bolo jeho späťvzatie.

36. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zaviniť zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

37. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Z ust. § 256 ods. 1 CSP platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zaviniť, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu.

39. Odvolací súd dáva do pozornosti, že pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie, táto strana je povinná nahradiť druhej strane trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli.

40. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vnikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom.

41. V danom prípade preto odvolaciemu súdu neprináleží skúmať, či by bol žalobca v prípade, ak by nedošlo k zmene na strane žalovaného, v konaní úspešný, t. j. pri rozhodovaní o náhrade trov skúmať vec samú ako prejudiciálnu otázku, ale len skúmať čisto procesné zavinenie, t. j. pre správanie, ktorej z procesných strán došlo k zastaveniu konania.

42. S poukazom na uvedené preto odvolací súd uvádza, že žalovaný nijako nezaviniť svojím vstupom do konania tým, že sporné nehnuteľnosti nadobudol do svojho vlastníctva to, že konanie muselo byť zastavené a ak by aj argumentácia žalobcu bola pravdivá, t. j., že jeho nárok proti právnemu predchodcovi žalovaného je dôvodný, tak toto svoje právo si žalobca, ktorý bol začiatku zastúpený právnym zástupcom – advokátom, mohol zabezpečiť vydaním neodkladného opatrenia, ktorým by sa zakázal žalovanému, resp. správcovi konkurznej podstaty žalovaného, s týmito nehnuteľnosťami nakladať až do skončenia konania vo veci samej o určenie ich vlastníctva. Žalobca tak neurobil, a preto odvolací súd už aj s poukazom, že na starú rímsku zásadu, podľa ktorej právo patrí bdelym a ako aj na to, že sa v tomto konaní sa môže zaoberať len čisto procesnou otázkou zavinenia a nie meritom veci samej, t. j. kto by mal v prípade, ak by žalobca nezobral svoj návrh späť, resp. v prípade, ak by nedošlo k predaju týchto nehnuteľností v konaní úspech, musí odvolací súd konštatovať procesné zavinenie žalobcu so zastavením konania a z toho vyplývajúcu povinnosť žalobcu k náhrade trov konania.

43. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch II., III. o zastavení konania a trovách prvoinštančného konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

44. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný vo svojom odvolaní proti výroku III. o trovách konania a žalovaný proti výroku o zastavení konania. Odmietnutia odvolania žalovaného proti I. výroku uzneseniu sa svojim obsahom rovná zastaveniu odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok neobsahuje osobitné ustanovenie o náhrade trov konania strán sporu v prípade odmietnutia odvolania strany. Aplikáciou článku 4 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný bol so svojim odvolaním aj proti tomuto výroku I. neúspešný, a preto z dôvodu, že žiadna z procesných strán nemala so žiadnym svojim odvolaním úspech, nepriznal náhradu trov konania ani jednému z účastníkov konania.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).